

Κίτρινα Γιλέκα

Tridní válka

Μετάφραση: Stella Polaris

Δημοσιεύσαμε πρόσφατα στο blog¹ μας διάφορα κείμενα που γράφτηκαν από ή για το κίνημα των «κίτρινων γιλέκων», ένα κίνημα που έχει συνταράξει τη Γαλλία εδώ και αρκετές εβδομάδες. Αυτό που ακολουθεί είναι ένα είδος εισαγωγής σε αυτά τα κείμενα (αν και συνήθως η εισαγωγή προηγείται των κειμένων!).

Δεν θα ανατρέξουμε στην ιστορία του κινήματος, ούτε σε συγκεκριμένα γεγονότα και εκδηλώσεις. Μπορούμε να παραπέμψουμε τους αναγνώστες που ενδιαφέρονται σε διάφορες ιστοσελίδες και blog που φέρνουν πολύ καλά εις πέρας αυτό το έργο.

Εδώ θα θέλαμε να ασχοληθούμε με το πώς προσεγγίζουμε αυτό το κίνημα, πώς το αναλύουμε, πώς αξιολογούμε τη σημασία του στο πλαίσιο της ταξικής πάλης. Και δεν θέλουμε να κρύψουμε ότι τα διάφορα άρθρα που φτύνουν αυτό το κίνημα και τα οποία παράγονται και αναπαράγονται από τόσες πολλές ομάδες της υπεραριστεράς υπήρξαν μια (αρνητική) έμπνευση για αυτό το κείμενο το οποίο θα μπορούσε να έχει τον υπότιτλο: «Τι ΔΕΝ πρέπει να κάνουμε».

Παρόλο που γνωρίζουμε πολλές από τις αδυναμίες του κινήματος και είμαστε οι πρώτοι που θα τους ασκήσουμε κριτική, δεν συμφωνούμε με τη μεθοδολογία που χρησιμοποιούν αυτές οι ομάδες – μια μεθοδολογία που περιορίζει το κίνημα μόνο σε αυτές τις αδυναμίες, που γενικεύει αυτά τα

αδύναμα σημεία και τις ψευδαισθήσεις που εκφράζονται μόνο από ένα κομμάτι των «κίτρινων γιλέκων» λες και αυτός είναι ο χαρακτήρας του κινήματος, μια ανάλυση που αντιλαμβάνεται την τάξη ως κάτι στατικό, κοινωνιολογικό, μηχανιστικό...

Δεν θα αναφερθούμε σε όλα τα επιχειρήματα που χρησιμοποιούνται από την υπεραριστερά εναντίον των «κίτρινων γιλέκων». Ωστόσο, είμαστε υποχρεωμένοι να αναφέρουμε τουλάχιστον τα πιο άκυρα από αυτά προκειμένου να απαντήσουμε, να τοποθετήσουμε αυτό το κίνημα στη σωστή του θέση μέσα στην ταξική πάλη, να βάλουμε πάλι τα πόδια του στο έδαφος για να μην περπατάει πλέον με το κεφάλι...

Οι δύο αντιλήψεις σχετικά με την τάξη: το προλεταριάτο ως κοινωνιολογική οντότητα έναντι του προλεταριάτου ως αγωνιζόμενη δύναμη

Πολλοί από αυτούς που σιχαίνονται το κίνημα των «κίτρινων γιλέκων» διατείνονται ψευδώς ότι πρόκειται για ένα διαταξικό κίνημα, ένα μείγμα αστικής τάξης και προλεταριάτου, ένα πλήθος συμφερόντων και προγραμμάτων που αντιτίθενται μεταξύ τους ιστορικά. Αυτού του είδους η άποψη βασίζεται σε έναν κοινωνιολογικό ορισμό της εργατικής τάξης: προλετάριος = εργατής, ή, ακόμα καλύτερα, εργοστασιακός εργατής εάν είναι εφικτό.

1. <https://www.autistici.org/tridnivalka/>

Για εμάς, το προλεταριάτο δεν είναι μια στατική ομάδα ατόμων που καθορίζονται βάσει της μισθοδοσίας τους, αλλά μια οντότητα που δομεί τον εαυτό της μέσα στον αγώνα και μέσω του αγώνα, μια δύναμη που υπάρχει μόνο ως δυνητικότητα σε εποχές κοινωνικής ειρήνης και μετατρέπεται σε πραγματική δύναμη μόνο όταν αγωνίζεται ενωμένη από το ιστορικό της πρόγραμμα, το οποίο εκφράζει μερικώς σε κάθε σύγκρουση με το Κεφάλαιο.

Φυσικά, ορίζουμε το προλεταριάτο ως την τάξη που υφίσταται εκμετάλλευση, αλλά δεν ξεγελιόμαστε με τις νέες μορφές κοινωνικών στάτους που εφευρίσκει το κεφάλαιο για να είναι πιο ευέλικτο, πιο κερδοφόρο. Όλοι αυτοί οι μικρομαγαζάτορες, οι ελεύθεροι επαγγελματίες και τα λευκά κολάρα που τόσο απασχολούν τα σαΐνια της υπεραριστεράς μοιράζονται ακριβώς τις ίδιες συνθήκες ζωής (ορισμένες φορές ακόμα και χειρότερες), τα ίδια προβλήματα, την ίδια μιζέρια με τους «καθαρούς προλετάρους».

Είναι πράγματι μια πολύ επιτυχημένη στρατηγική του Κεφαλαίου και της δημοκρατίας του να αποκρύπτει διαφορετικές κατηγορίες του προλεταριάτου υπό τη μάσκα διαφορετικών στρωμάτων της κοινωνίας προκειμένου να εμποδίσει την τάξη να αναγνωρίσει τον εαυτό της, να ενωθεί. Και να παρουσιάζει άλλους, τυπικά μισθωτούς εργάτες, σαν να ήταν προλετάριοι, ακόμα και αν αντικειμενικά βρίσκονται στην άλλη πλευρά του οδοφράγματος.

«Η ίδια η ανάπτυξη της δημοκρατίας αποκρύπτει τη σημασία που έχει σήμερα η απλούστευση/επιδείνωση των αντιφάσεων του καπιταλισμού μέσω της μόνιμης εξάλειψης των συνόρων μεταξύ των τάξεων. Αυτό επιβεβαιώνεται από συγκεκριμένες ιδεολογικές

μορφές που δημιουργούν πλήρη σύγχυση όσον αφορά το συγκεκριμένο ζήτημα, κυρίως αυτές που βασίζονται σε ένα σύνθετο σύνολο νομικών και τυπικών καταστάσεων που υποτίθεται ότι διαιρούν την κοινωνία –όχι σε δύο ανταγωνιστικές τάξεις– αλλά σε έναν απροσδιόριστο αριθμό ασαφών και ελαστικών κατηγοριών.

Με αυτό τον τρόπο, για παράδειγμα, στον έναν πόλο της κοινωνίας, μια ολόκληρη γκάμα νομικών μορφών που απονέμει ψευδο-μισθωτό στάτους τείνει να καμουφλάρει τον αστικό χαρακτήρα ολόκληρων δομών του κράτους. Αυτό ισχύει, για παράδειγμα, για τους στρατιωτικούς και τους αστυνομικούς ή για υψηλόβαθμους αξιωματούχους στη διοίκηση ή στη βιομηχανία, για γραφειοκράτες κάθε είδους... οι οποίοι, με αυτή την κάλυψη, ταξινομούνται ως ουδέτερες κατηγορίες, χωρίς ταξικό ανήκειν ή ακόμα χειρότερα, ενσωματώνονται σε “κοινωνικές ομάδες της εργατικής τάξης”.

Το ίδιο συμβαίνει και στον άλλο πόλο της κοινωνίας: μια ολόκληρη γκάμα νομικών μορφών ψευδο-ιδιοκτησίας –αγροτικοί συνεταιρισμοί, αγροτικές μεταρρυθμίσεις, τεχνίτες,...– που καμουφλάρουν αντικειμενικά την ύπαρξη μιας τεράστιας μάζας προλετάρων, που συνδέονται μεταξύ τους από το κεφάλαιο για την παραγωγή υπεραξίας (ο μισθωτός χαρακτήρας αποκρύπτεται). Αυτός και άλλοι ιδεολογικοί μηχανισμοί έχουν την τάση να μας παρουσιάζουν ως αντιτιθέμενους ο ένας στον άλλο, ότι έχουμε διαφορετικά συμφέροντα από εκείνους που ανήκουν σε άλλα τμήματα του προλεταριάτου: εργάτες

στην ύπαιθρο και την πόλη, απασχολούμενοι/άνεργοι, άνδρες/γυναίκες, εργάτες/υπάλληλοι, χειρώνακτες/διανοητικά εργαζόμενοι...» [GCI-ICG, Theses of Programmatical Orientation, Θέση αρ. 14]

Τέλος, η βασική απόδειξη της κοινωνικής θέσης εκείνων που ορισμένοι αριστεροί αρνούνται να τους αποκαλέσουν προλετάρους (ο κατάλογος ποικίλει ανάλογα με την ομάδα, αλλά συνήθως αυτή η ταξινόμηση εφαρμόζεται στους ελεύθερους επαγγελματίες, τους μικρο-ιδιοκτήτες, τους άνεργους, τους συνταξιούχους κ.λπ.) είναι το γεγονός ότι η παρουσία αυτών των κοινωνικών στρωμάτων στο κίνημα δεν αλλάζει τίποτα όσον αφορά το πρόγραμμα του κινήματος. Αυτές οι ομάδες «μη καθαρών» προλετάρων δεν επιβάλλουν καμία ατζέντα της μικροαστικής τάξης (όπως θα ήθελαν να μας πείσουν κάποιοι όσον αφορά τις προθέσεις τους). Αντίθετα, συμμετέχουν και αναπτύσσουν την προλεταριακή κριτική, το προλεταριακό πρόγραμμα.

Σε αντίθεση με αυτές τις κοινωνιολογικές ψευδο-αναλύσεις με τις οποίες συνεχίζουν να ασχολούνται οι αριστεροί, το κίνημα ορίζει τον εαυτό του ως ταξικά ανταγωνιστικό προς την αστική τάξη, προς την αστική κοινωνία:

«Εμείς, οι εργαζόμενοι, οι άνεργοι, οι συνταξιούχοι, ζούμε από τον μισθό (ακόμα και μεταμφιεσμένο ως «εισόδημα» για τους αυτοαπασχολούμενους) και από την κοινωνική πρόνοια. Αυτός ο μισθός και αυτή η κοινωνική πρόνοια λαμβάνονται μέσω της πώλησης της εργασιακής μας δύναμης στα αφεντικά. Και έτσι καταφέρνουν να βγάλουν λεφτά, έτσι κινείται η οικονομία, εις βάρος μας. Κατανοούμε

τις εκκλήσεις για ενότητα μέσα στα κίτρινα γιλέκα. Αλλά όταν αυτή η ενότητα σημαίνει το να πορευόμαστε με εκείνους που μας εκμεταλλεύονται σε καθημερινή βάση και με τους πολιτικούς τους εκπροσώπους, δεν είναι πλέον ενότητα, είναι εξημέρωση. Στην πραγματικότητα, τα συμφέροντά μας είναι ασυμβίβαστα και αυτό εκφράζεται επίσης στο επίπεδο των αιτημάτων». [Jaune – Le journal pour gagner]

Ένα άλλο συνηθισμένο επιχειρήμα που χρησιμοποιούν ορισμένοι αριστεροί είναι ότι τα «κίτρινα γιλέκα» δεν είναι προλεταριακό κίνημα διότι εκπροσωπεί μια μειοψηφία, αφού η πλειοψηφία της τάξης δεν συμμετέχει σε αυτό. Αυτή η λογική όμως αναποδογυρίζει τελείως την πραγματικότητα. Δεν μπορούμε να κατηγορούμε εκείνους που αγωνίζονται ότι οι άλλοι δεν το κάνουν. Πράγματι, το κίνημα πρέπει να εξαπλωθεί και να γενικευθεί, πράγματι, η υπόλοιπη τάξη πρέπει να σταματήσει να το παρακολουθεί στην τηλεόραση ή να το συζητάει στο facebook και να συμμετάσχει ενεργά. Και τα «κίτρινα γιλέκα» το γνωρίζουν καλά αυτό όπως φαίνεται από τις νέες εκκλήσεις προς την υπόλοιπη τάξη να ενωθεί μαζί τους.

Ωστόσο, η ποσότητα δεν μπορεί να χρησιμοποιηθεί ως μέτρο για το εάν κάτι είναι προλεταριακό ή όχι. Σε σχέση με την αρχή, το κίνημα έχει όντως αναπτυχθεί όσον αφορά τον αριθμό αλλά κυρίως όσον αφορά το περιεχόμενο. Μέσω της συμμετοχής εργαζομένων και ανέργων, τα «κίτρινα γιλέκα» ξεπέρασαν την αρχική μορφή του κινήματος ενάντια στους φόρους, δημιουργώντας ένα κίνημα ενάντια στις συνθήκες της ζωής μας, μετατρέποντάς το σε ένα παλιρροϊκό κύμα που κλονίζει ολόκληρη την κοινωνία, τουλάχιστον στη Γαλλία.

«Ό,τι έχουμε βιώσει και συνεχίζουμε να βιώνουμε στους κόμβους, στους αποκλεισμούς ή στις συγκρούσεις έδωσε τη δυνατότητα σε έναν ολόκληρο λαό να ανακτήσει την πολιτική του ικανότητα, δηλαδή, την ικανότητά του να δρα, κάτι που δεν μπορεί να αναχαιτίσει κανένα δημοψήφισμα²».
[Yellow vests. End of the first round?]

Και αυτό είναι το περιεχόμενο (που διαμορφώνεται ως μια τάση της πρακτικής και θεωρητικής διαδικασίας άρνησης του αστικού κράτους, της αστικής οικονομίας, ιδεολογίας...) που το ορίζει ως προλεταριακό κίνημα πέρα από τη συνείδηση των πρωταγωνιστών του, πέρα από τις σημαίες που ανεμίζουν.

«Όλο το μυστικό της διαιώνισης της κυριαρχίας της αστικής τάξης μπορεί

να συνοψιστεί στη δυσκολία του προλεταριάτου να αναγνωρίσει τον εαυτό του ως αυτό που πραγματικά είναι, να αναγνωρίσει τον αγώνα του στον αγώνα των ταξικών αδελφών του (σε οποιοδήποτε μέρος του κόσμου και σε οποιοδήποτε κατηγορίες μπορεί να χρησιμοποιεί η αστική τάξη για να το διαιρέσει). Αυτή η αναγνώριση αποτελεί αναγκαία προϋπόθεση για τη συγκρότησή του ως ιστορικής δύναμης».
[GCI-ICG, Theses of Programmatical Orientation, Θέση αρ. 14]

Δεν είναι τυχαίο ότι όσοι έχουν πρόβλημα να δουν το προλεταριάτο στα «κίτρινα γιλέκα» είναι εν τέλει εκείνοι που δυσκολεύονται να δουν την τάξη μας στις νεανικές εξεγέρσεις στα προάστια ή στις εξεγέρσεις που συμβαίνουν έξω από την Ευρώπη. Όπως ισχυρίζεται ένα από τα κείμενα που έχουμε δημοσιεύσει:

2. Référendum d'initiative citoyenne

«Η πλειοψηφία των συντρόφων που είναι εχθρικοί απέναντι στο κίνημα των κίτρινων γιλέκων βρίσκονται σε αυτή τη θέση διότι επέλεξαν να μην κάνουν τη διάκριση ανάμεσα σε αυτό που λέγεται (ο λόγος της νομιμότητας που διαδίδεται ευρέως στα μέσα μαζικής ενημέρωσης) και σε αυτό που γίνεται (τα μπλοκαρίσματα και το είδος των δράσεων που προαναγγέλλουν)».
[Yellow Vest or not? We need fuel to burn it all down]

Περιορίζουν το κίνημα στις αδυναμίες και τις ιδεολογίες του χωρίς να βλέπουν τη διαδικασία υπέρβασής τους.

Η ιστορία των αγώνων της τάξης μας δείχνει ότι πολλά παρόμοια προλεταριακά κινήματα, ειδικά όταν γεννιούνται έξω από τους χώρους εργασίας και επομένως δεν αντιπαρατίθενται άμεσα στην παραγωγή εμπορευμάτων, τείνουν να ξεκινούν με απαιτήσεις και αιτήματα που σχετίζονται με τα συμφέροντα της τάξης μας με έναν συγκεχυμένο τρόπο. Όσο η δυναμική τους βρίσκεται σε ανοδική πορεία, όσο προσελκύουν προλετάριους πέρα από τα κλαδικά και κοινωνιολογικά όρια που μας επιβάλλει το Κεφάλαιο, όσο η αντιπαράθεση με το κράτος στις πολυάριθμες ενσαρκώσεις του εντείνεται, ο ταξικός χαρακτήρας του κινήματος γίνεται όλο και πιο σαφής.

Αυτό οδηγεί στην αποκρυστάλλωση δύο αντίθετων τάσεων μέσα στο κίνημα. Η προλεταριακή τάση –η οποία μέχρι στιγμής έχει το πάνω χέρι μέσα στο κίνημα– πιέζει για ολοένα βαθύτερες ρήξεις με την καπιταλιστική κοινωνία: κανένας διάλογος με την άρχουσα τάξη, ρητή αποδοχή της βίαιης αντιπαράθεσης με τις δυνάμεις καταστολής, απόπειρες να εξαπλωθεί ο αγώνας στους χώρους εργασίας, απόπειρες για διεθνοποίηση του αγώνα κ.λπ. Η άλλη τάση, η σο-

σιαλδημοκρατική, προσπαθεί να ειρηνεύσει τον αγώνα και να τον επαναφέρει κάτω από τη δημοκρατική ομπρέλα της ιδιότητας του πολίτη – εκπροσωπούμενη από όλους εκείνους τους «σταρ των μέσων μαζικής ενημέρωσης» που προέρχονται από τις τάξεις των «κίτρινων γιλέκων», όλους εκείνους τους μικρούς «ηγέτες» που προσπαθούν να μετατρέψουν το κίνημα σε πολιτικό κόμμα ή συνδικάτο, ή να το προσδέσουν σε κάποιο από αυτά που ήδη υπάρχουν, όλα εκείνα τα καλέσματα για δημοψήφισμα και για πατριωτικές αποκαλύψεις σκανδάλων.

Θέλουμε να υπογραμμίσουμε ότι η συγκρότηση του προλεταριάτου ως τάξης είναι μια διαδικασία, μια διαδικασία αγώνα, μια διαδικασία στην οποία η τάξη μας αποσαφηνίζει τη θέση της ως τάξης με ένα και μοναδικό συμφέρον, μια διαδικασία ρήξεων με την αστική ιδεολογία και τις υλικές της δυνάμεις:

«Αυτός ο κολοσσός δεν γνωρίζει πλέον το όνομά του, δεν θυμάται πλέον τη λαμπρή ιστορία του, δεν γνωρίζει πλέον τον κόσμο μέσα στον οποίο ανοίγει τα μάτια του. Κι όμως, καθώς ενεργοποιείται ξανά, ανακαλύπτει το μέγεθος της δύναμής του. Ψεύτικοι φίλοι, δεσμοφύλακες των ονείρων του, του ψιθυρίζουν λέξεις. Τις επαναλαμβάνει: “Γάλλος”, “λαός”, “πολίτης”! Καθώς τις προφέρει όμως, οι εικόνες που επανέρχονται μπερδεμένες από τα βάθη της μνήμης του σπέρνουν την αμφιβολία στο μυαλό του. Αυτές οι λέξεις έχουν χρησιμοποιηθεί σε συνθήκες εξαθλίωσης, σε οδοφράγματα, σε πεδία μάχης, σε απεργίες, στις φυλακές. Κι αυτό γιατί προέρχονται από τη γλώσσα ενός φοβερού αντιπάλου, του εχθρού της ανθρωπότητας ο οποίος, εδώ και δύο αιώνες, έχει χειριστεί

αριστοτεχνικά τον φόβο, τη δύναμη και την προπαγάνδα. Αυτό το θανατηφόρο παράσιτο, αυτός ο κοινωνικός βρικόλακας, είναι ο καπιταλισμός!

Δεν είμαστε αυτή η “κοινότητα του πεπρωμένου”, υπερήφανη για την “ταυτότητά” της, γεμάτη εθνικούς μύθους, που δεν κατάφερε να αντισταθεί στην κοινωνική ιστορία. **Δεν είμαστε Γάλλοι.**

Δεν είμαστε αυτή η μάζα των “μικρών ανθρώπων” που εφόσον “κυβερνηθούν σωστά” είναι έτοιμοι να ενωθούν με τους αφέντες τους. **Δεν είμαστε ο λαός.**

Δεν είμαστε αυτό το σύνολο ατόμων που οφείλουν την ύπαρξή τους μόνο στην αναγνώριση του κράτους και στη διαιώνισή του. **Δεν είμαστε πολίτες.**

Είμαστε αυτοί που είναι αναγκασμένοι να πωλούν την εργασιακή τους δύναμη για να επιβιώσουν, αυτοί από τους οποίους η αστική τάξη αποκομίζει τα περισσότερα κέρδη της μέσω της κυριαρχίας και της εκμετάλλευσης που τους επιβάλλει. Είμαστε αυτοί που ποδοπατούνται, θυ-

σιάζονται και καταδικάζονται από το κεφάλαιο, μέσα στη στρατηγική της επιβίωσής του. Είμαστε αυτή η συλλογική δύναμη που θα καταργήσει όλες τις κοινωνικές τάξεις. **Είμαστε το προλεταριάτο**». [Κάλεσμα των «Κίτρινων Γιλέκων» από τα ανατολικά του Παρισιού]

«Μπλοκάρισμα της οικονομίας» έναντι της καταστροφής της

Πολλοί επίσης προσάπτουν στο κίνημα το γεγονός ότι δεν προκαλεί πραγματική ζημιά στην οικονομία, δεν μπλοκάρει τη ροή του κεφαλαίου. Και ακολουθεί λογικά ένα ακόμα επιχείρημα: δεν αναπτύσσεται στους χώρους εργασίας, επομένως δεν έχει τίποτα κοινό με τον τρόπο που οργανώνονται οι εργαζόμενοι.

Ας υπενθυμίσουμε κατ’ αρχάς ότι το κίνημα δεν είναι τόσο αδύναμο όσον αφορά τον κίνδυνο που θέτει για την καπιταλιστική οικονομία. Τα φιλικά μπλοκαρίσματα των κόμβων, όλοι αυτοί οι άνθρωποι που κοιμούνται και ξεπαγιάζουν μέσα σε σκηνές, σίγουρα δεν θα αλλάξουν κάτι. Αλλά ας μην ξεχνάμε ότι υπήρξαν και επιτυχημένες καταλήψεις και μπλοκαρίσματα σε διυλιστήρια βενζίνης (για σύντομο χρονικό διάστημα δυστυχώς) που προκάλεσαν έλλειψη πετρελαίου και πανικό στην αγορά. Ας μην ξεχνάμε επίσης ότι τα «κίτρινα γιλέκα» κατέλαβαν πολλά διόδια, αφήνοντας τους ανθρώπους να χρησιμοποιούν δωρεάν τους αυτοκινητόδρομους, και ότι κατέστρεψαν χιλιάδες ραντάρ ελέγχου ταχύτητας στους δρόμους ολόκληρης της Γαλλίας. Ας μην ξεχνάμε ούτε τις συγκρούσεις, ούτε τις θεαματικές καταστροφές στα κέντρα των πόλεων, ούτε τις διάφορες περιπτώσεις λεηλασιών που επίσης εκπροσωπούν ένα ορισμένο επίπεδο άμεσης επίθεσης ενάντια

στο κεφάλαιο, «την επανοικειοποίηση ενός μικρού μέρους του κοινωνικού πλούτου που παράγεται από την τάξη μας, από εμάς τους προλετάρους, μια ελάχιστη στιγμή στη γενική διαδικασία της απαλλοτρίωσης των απαλλοτριωτών, της άρνησης της ατομικής ιδιοκτησίας των καπιταλιστών» [«Κίτρινα γιλέκα» – Ο αγώνας συνεχίζεται]. Υπό αυτή την έννοια, τα «κίτρινα γιλέκα» έκαναν πολύ μεγαλύτερη ζημιά στην οικονομία από οποιαδήποτε συνδικαλιστική γενική απεργία που έχει από καιρό προετοιμαστεί και γίνεται αντικείμενο διαπραγματεύσεως μαζί με τα αφεντικά.

Φυσικά, όλα αυτά δεν αρκούν. Εάν το κίνημα θέλει να επιβιώσει, να ισχυροποιηθεί, να γενικευθεί και να αναπτύξει πρακτικά την κριτική του μέχρι τις τελικές της συνέπειες, πρέπει να προχωρήσει περισσότερο. Και πράγματι, για να συμβεί αυτό, πρέπει να οργανωθεί και στους χώρους εργασίας. Μέχρι τώρα αυτό δεν ήταν εύκολο:

«Το κίνημα των κίτρινων γιλέκων τελειώνει στις πύλες των χώρων εργασίας, δηλαδή εκεί όπου αρχίζει η ολοκληρωτική εξουσία των εργοδοτών. Αυτό το φαινόμενο είναι αποτέλεσμα διαφόρων παραγόντων. Ας θυμηθούμε τρεις από αυτούς: 1. Ο κατακερματισμός της παραγωγής, με ένα μεγάλο πλήθος εργαζομένων να δουλεύει σε (πολύ) μικρές επιχειρήσεις όπου η στενή σχέση με τον εργοδότη καθιστά πολύ δύσκολη την απεργία. 2. Η κοινωνική ανασφάλεια μεγάλης μερίδας των εργαζομένων, η οποία αποδυναμώνει σοβαρά την ικανότητά τους να αντιμετωπίζουν τις συγκρούσεις μέσα στον χώρο εργασίας. 3. Ο αποκλεισμός και η ανεργία, που θέτουν εκτός παραγωγής πολλούς προλετάρους. Ένα μεγάλο κομμάτι των κίτρινων

γιλέκων επηρεάζονται άμεσα από τουλάχιστον μία από αυτές τις τρεις καταστάσεις.

Το άλλο κομμάτι των μισθωτών, όσοι δουλεύουν σε μεγάλες επιχειρήσεις και έχουν καλύτερη εργασιακή ασφάλεια (μόνιμες συμβάσεις και καθεστώς μόνιμου εργαζόμενου), φαίνεται να είναι χαϊδεμένο, και επάνω σε αυτό σπάει η ισχυρή δύναμη του κινήματος σαν κύμα επάνω στον βράχο. Μια ειδική μεταχείριση, που συνίσταται στη διοικητική αποτελεσματικότητα και στην επαίσχυντη συνδικαλιστική συνεργασία, επιφυλάσσεται για αυτό το τμήμα του εργατικού πληθυσμού. Η αστική τάξη έχει καταλάβει ότι αυτή η κατηγορία εργαζομένων έχει τη δύναμη να χτυπήσει την καρδιά της καπιταλιστικής παραγωγής μέσω της γενικής απεργίας διάρκειας. Για αυτό τον λόγο, εδραιώνει την ειρήνευση δίνοντας γλειφιτζούρια με τη μορφή των “ειδικών μπόνους στο τέλος του έτους”». [Κάλεσμα των «Κίτρινων Γιλέκων» από τα ανατολικά του Παρισιού]

Το ζήτημα όμως είναι ακόμα πιο περίπλοκο. Μια ενέργεια «στο εργοστάσιο» δεν αποτελεί εγγύηση για κάτι· η απεργία δεν είναι συνώνυμο της επαναστατικής δράσης, καθώς είναι το περιεχόμενο της αυτό που την καθορίζει. Οι απεργίες που οργανώνονται από τα συνδικάτα ζητώντας ψίχουλα και πραγματοποιούνται «όταν η κατάσταση της επιχείρησης το επιτρέπει» δεν αλλάζουν τίποτα ακόμα και αν ξέφευγαν από τον έλεγχο του συνδικάτου, οργανώνονταν από τους ίδιους τους εργαζόμενους ή αποτελούσαν ένα βήμα προς τη μυστηριώδη «εργα-

τική αυτονομία» (εντός του καπιταλισμού) που θέλουν να χτίσουν οι παρτιζάνοι της μέσα από την κλιμάκωση των αιτημάτων.

Η οργάνωση στους χώρους εργασίας δεν μπορεί να τίθεται ενάντια στην ανάγκη για οργάνωση σε ταξική βάση έξω από αυτούς, σε ολόκληρη την κοινωνία. Το να υποστηρίζεις αυτή την αντιπαράθεση σημαίνει ότι ακολουθείς τη λογική που εφαρμόζει η αστική τάξη για να διαχωρίζει το κίνημα ανάμεσα στους καλούς εργάτες (των εργοστασίων) και τους κακούς ταραχοποιούς (στους δρόμους). Το ακόλουθο απόσπασμα σχετικά με αυτό το ζήτημα θα μπορούσε εύκολα να χαρακτηριστεί γνήσιο διαμάντι της αστικής τάξης παρόλο που προέρχεται από μια ομάδα που ισχυρίζεται ότι εκπροσωπεί τον «κομμουνισμό»:

«Τα κέντρα των πόλεων είναι ένα εκπληκτικό σκηνικό για την τηλεόραση και το διαδίκτυο αλλά είναι τελείως ανόητα και ανούσια όσον αφορά το χτύπημα της καπιταλιστικής αλυσίδας της αξίας. Οι λεηλασίες και οι καταστροφές που προκλήθηκαν στα πλούσια κέντρα των πόλεων είναι ενέργειες ξένες, ή ακόμα και εχθρικές, στους εκατοντάδες χιλιάδες εργάτες, οι οποίοι είναι ως επί το πλείστον φτωχοί και υφίστανται εκμετάλλευση σε αυτά τα μέρη. Οι πρωταγωνιστές αυτών των βίαιων ενεργειών δρουν ως μαχητές ενάντια στους μελλοντικούς επιθετικούς αγώνες του προλεταριάτου, ενάντια στην αυτονομία του, ενάντια στους αγώνες που θα δώσει ενάντια στην εκμετάλλευση και την καταπίεση. Πρέπει να θεωρούνται βοηθητικά όργανα των ένοπλων δυνάμεων της αστικής τάξης και αντικειμενικοί στυλοβάτες της καπιταλιστικής τάξης και του κράτους

της». [Mouvement Communiste/ Kolektivně proti Kapitálu, ΚΙΤΡΙ-ΝΑ ΓΙΑΕΚΑ: οι πρώτες απόπειρες κινητοποίησης «του λαού» για ένα ισχυρό κράτος ενάντια στο προλεταριάτο]³

Η αθλιότητα ανταγωνίζεται την αχρειότητα!!! Ας υπογραμμίσουμε επίσης ότι θα μπορούσαμε να παραθέσουμε εκατοντάδες τέτοια πανομοιότυπα αποσπάσματα από υπεραριστερούς που αυτοανακηρύσσονται «πρωτοπορία» του επαναστατικού προλεταριάτου, τα οποία μπορούν να δείξουν τι υπερασπίζονται αντικειμενικά όλοι αυτοί απέναντι σε ένα κίνημα αγώνα που δεν ταιριάζει στο δικό τους ιδεολογικό και ρητορικό προπέτασμα καπνού... Δεν έχουμε καμία πρόθεση να τους καλέσουμε να κατανοήσουν πιο διαλεκτικά το κοινωνικό ζήτημα και τις κοινωνικές διαδικασίες του ταξικού πολέμου που αναπτύσσεται μπροστά στα μάτια τους! Λέμε απλώς ότι η αισχή τους στάση τους τοποθετεί στην άλλη πλευρά του κοινωνικού οδοφράγματος, μαζί με τους εχθρούς μας, και ότι η παγκόσμια εξέγερση του προλεταριάτου θα περάσει πάνω από τα πτώματά τους...

Ας συνεχίσουμε όμως αυτό που λέγαμε παραπάνω, η δράση στους χώρους εργασίας είναι απαραίτητη, όχι για να διαπραγματευτούμε κάτι για τους εργάτες αυτής ή της άλλης επιχείρησης ή για αυτόν ή τον άλλο κλάδο, αλλά για να προωθήσουμε ένα ριζοσπαστικό περιεχόμενο. Συνεπώς, το ζήτημα δεν είναι μια απεργία, ούτε καν μια γενική απεργία, το ζήτημα δεν είναι μόνο να μπλοκάρουμε την οικονομία αλλά να πάρουμε υπό τον έλεγχό μας την παρα-

3. (σ.τ.μ.) Το άθλιο αυτό κείμενο με τον αγγλικό τίτλο *GILETS JAUNES: the first attempts at mobilising «the people» for a strong state against the proletariat* υπάρχει στην ιστοσελίδα mouvement-communiste.com.

γωγή και να τη μετασχηματίσουμε ώστε να ικανοποιήσουμε τις ανάγκες του κινήματος και να καταστρέψουμε τη λογική της αγοράς και της αξίας, που βρίσκεται στη βάση αυτού του κινήματος.

«Πρέπει να χρησιμοποιήσουμε την αναπάντεχη αλλά και αποφασιστική δύναμη που αναπτύσσεται από αυτό το κίνημα για να πετύχουμε αυτό που επιθυμούν εδώ και πολλά χρόνια εκατομμύρια άνθρωποι που υφίστανται εκμετάλλευση, χωρίς ποτέ να το έχουν καταφέρει: να παραλύσουμε από μέσα την παραγωγή, να πάρουμε αποφάσεις για απεργίες και για τον συντονισμό τους σε γενικές συνλεύσεις, να ενώσουμε όλες τις κατηγορίες εργαζομένων, με στόχο την ανατροπή του καπιταλιστικού συστήματος και την επανοικειοποίηση της παραγωγής».
[Κάλεσμα των «Κίτρινων Γιλέκων» από τα ανατολικά του Παρισιού]

Δεν βρισκόμαστε όμως ακόμα τόσο μακριά και δεν είναι βέβαιο ότι αυτό το κίνημα θα καταφέρει να προχωρήσει τόσο πολύ.

«Κίτρινα γιλέκα»: ένα αντιφατικό αλλά σίγουρα όχι αντεπαναστατικό κίνημα

Παραπάνω μιλήσαμε για τη συγκρότηση του προλεταριάτου ως τάξης ως μια διαδικασία ρήξεων. Αυτή η διαδικασία περιλαμβάνει αναγκαία μια ακατάπαυστη σειρά συγκρούσεων μεταξύ της τάξης κατά τη διαδικασία της αναγέννησής της, της επανεμφανιζόμενης συνειδήσής της που αποκτάται μέσα και διαμέσου του πρακτικού αγώνα και της ψευδούς συνειδήσης που είναι ριζωμένη βαθιά στο μυαλό κάθε ατόμου, της ψευδούς συνειδήσης που αποτελεί θεμέλιο λίθο κάθε ψευδούς κοινότητας

«πολιτών», «λαού» ή «έθνους». Θα ήταν τρελό να προσδοκούμε ότι ένα κίνημα μπορεί να παρακάμψει αυτή τη διαδικασία ανάπτυξης των ρήξεων και να έχει μια καθαρή ταξική συνείδηση από το ξεκίνημά του. Και θα ήταν επίσης τρελό να καταδικάσουμε ένα κίνημα διότι δεν έχει μια καθαρή ταξική συνείδηση σε κάποια φάση της ύπαρξής του. Αυτό που είναι σημαντικό είναι ότι αυτή η δυναμική αποσαφήνισης υπάρχει, ότι το προλεταριακό πρόγραμμα εμφανίζεται πάντα πιο ξεκάθαρα όταν αντιπαράθεται σε όλες τις προσπάθειες πολιτικής και συνδικαλιστικής επαναφομοίωσης. Ακόμα κι αν το αποτέλεσμα αυτής της σύγκρουσης απέχει πολύ από το να είναι σαφές σε αυτό το στάδιο, είναι προφανές ότι αυτή η σύγκρουση υπάρχει, συνεχίζεται και αναπτύσσεται εντός του κινήματος των «κίτρινων γιλέκων», όπως εμφανίζεται πάντα σε κάθε προλεταριακό κίνημα.

Μπορούμε ήδη να δούμε κάποιες πολύ σημαντικές ρήξεις με τις παραδοσιακές δράσεις των συνδικαλιστών. Όπως συνοψίζεται σε ένα από τα κείμενα που έχουμε δημοσιεύσει:

«Το κίνημα έχει αναπτυχθεί έξω από τις παραδοσιακές δομές, και κατά κάποιο τρόπο ακόμα και ενάντια σε αυτές, (κόμματα, συνδικάτα, μέσα ενημέρωσης...) με τις οποίες έχει εξοπλιστεί ο καπιταλισμός προκειμένου να αποτρέψει κάθε πρακτική κριτική. (...) Ακόμα και αν τα μέσα ενημέρωσης προσπαθούν να περικλείσουν τους διαδηλωτές στο πλαίσιο του “αγώνα ενάντια στους φόρους”, το γενικό σύνθημα είναι “αγώνας ενάντια στη γενικευμένη φτώχεια” με όλη την πολυπλοκότητα που μπορεί να ενέχει αυτό (χαμηλοί μισθοί, υψηλές τιμές, ξόδεμα της ζωής μας στη δουλειά, αλ-

λοτρίωση...) και επομένως, σε τελική ανάλυση, τίθεται υπό αμφισβήτηση η ίδια η καπιταλιστική τάξη. Το κίνημα οργανώνεται περιφερειακά και υπερβαίνει τους συνηθισμένους συνδικαλιστικούς διαχωρισμούς βάσει των κλάδων παραγωγής. (...) Το κίνημα, ή ένα μεγάλο κομμάτι του, είναι ριζοσπαστικό και ως εκ τούτου βίαιο, καθιστώντας δύσκολο να χρησιμοποιηθεί η συνήθης τακτική της αστικής τάξης που διαχωρίζει το κίνημα σε “καλούς διαδηλωτές” και “κακούς βάνδαλους”. (...) Τίποτα δεν είναι ιερό για το κίνημα, κανένα σύμβολο, κανένας θρύλος, καμία ταυτότητα, καμία ιδεολογία που δεν θα μπορούσε να καεί, να καταστραφεί, να ξεριζωθεί. [«Κίτρινα γιλέκα» ... «Κομμουνάροι» ... «Αβράκωτοι» ... «Ξυπόλητοι» ... «Της γης οι κολασμένοι»...]

Κι εμείς είμαστε πολύ κριτικοί απέναντι στο κίνημα των «κίτρινων γιλέκων». Δεν είναι τόσο δύσκολο να περιγράψουμε τις πιο εμφανείς αδυναμίες αυτού του κινήματος. Αυτό που μας δίνει ελπίδα είναι ότι αυτές οι αδυναμίες δεν εκφράζονται από το κίνημα στο σύνολό του, ούτε καν από την πλειοψηφία του, και κάθε φορά που εμφανίζεται κάποια εκδοχή της αστικής ιδεολογίας αντιμετωπίζεται με κριτική μέσα από το ίδιο το κίνημα. Κάθε ζήτημα που εκφράζεται από το κίνημα αποτελεί αντικείμενο αντιφάσεων, κριτικών συζητήσεων και λίγο πολύ βίαιης αντιπαράθεσης μεταξύ της απόρριψης και της αποδοχής της αστικής ιδεολογίας. Αυτή είναι η διαδικασία που αναφέραμε παραπάνω – η γραμμή ρήξης με το κράτος δεν υπάρχει μόνο στις συγκρούσεις στους δρόμους, εκφράζεται και μέσα στο κίνημα.

Το ζήτημα του εθνικισμού, που τόσο έχει προωθηθεί από τα μέσα ενημέρωσης, είναι ένα παράδειγμα αυτής της διαδικασίας. Πράγματι, κι εμείς είδαμε κάποιες εθνικές ή περιφερειακές σημαίες στις διαδηλώσεις και στα μπλοκαρίσματα. Πράγματι, κι εμείς διαβάσαμε για κάποιους διαδηλωτές που παρέδωσαν πρόσφυγες στην αστυνομία. Είδαμε όμως άλλους να βοηθούν μετανάστες, να εκφράζουν την αλληλεγγύη τους σε αγωνιζόμενους προλετάριους άλλων χωρών, να καλούν για ενότητα όχι στη βάση της κοινότητας της αστυνομικής ταυτότητας ή του χρώματος του δέρματος αλλά σε ταξική βάση. Αυτό που είναι σημαντικό για εμάς, ως κομμουνιστές, δεν είναι το τι σκέφτεται το τάδε ή το δείνα μεμονωμένο «κίτρινο γιλέκο», αλλά το τι φέρνει το κίνημα στο σύνολό του στην ταξική πάλη, σημαντικό κομμάτι της οποίας είναι η ρήξη με τον εθνικισμό. Αυτό σημαίνει το να αντιτίθεται στις εθνικιστικές θέσεις, το να αγωνίζεται ενάντια στις εθνικιστικές θέσεις μέσα στο κίνημα, το να επιβάλλει αυτή τη ρήξη στο κίνημα. Υπάρχουν πολλές γραπτές ή άγραφες εκφράσεις αυτού του αγώνα εντός των «κίτρινων γιλέκων»:

«Αυτή η λίστα [η πρώτη λίστα αιτημάτων που γράφτηκαν από το ρεφορμιστικό κομμάτι του κινήματος τον Δεκέμβριο του 2018] είναι επίσης ξεκάθαρη έκφραση μιας εθνικιστικής τάσης, με τέσσερα μέτρα ενάντια στους ξένους, κάτι που δεν έχει καμία σχέση με τα προβλήματα μας πόσο μάλλον με τη λύση τους. Πρέπει να είσαι ηλίθιος για να πιστεύεις ότι τα προβλήματα που υπάρχουν στη Γαλλία προέρχονται από αλλού. Ότι η αποχώρηση από την Ευρώπη θα μας επιτρέψει να ζούμε καλά ή ότι το κινήγι των μεταναστών χωρίς χαρτιά

«Δεν το βάζουμε κάτω»: Γκράφιτι για την εμπύχωση του αγώνα των Κίτρινων Γιλέκων

θα αυξήσει τον μισθό μας. Ακριβώς το αντίθετο θα συμβεί. (...) Οι φασίστες θέλουν απλώς να εξασφαλίσουν για τον εαυτό τους μια καλύτερη θέση στο τραπέζι των εκμεταλλευτών αντιγράφοντας τον Τραμπ. Και δεν έχουμε κανέναν απολύτως λόγο να τους βοηθήσουμε σε αυτό.

Στην πραγματικότητα, κανείς δεν ενδιαφέρεται για αυτή τη λίστα αιτημάτων. Μόνο οι πολιτικοί μπορεί να ελπίζουν ότι θα κερδίσουν κάτι από αυτό και φυσικά τα μέσα ενημέρωσης και η κυβέρνηση, που δεν θα χάσουν την ευκαιρία να μας παρουσιάσουν σαν ακροδεξιούς τραμπούκους. Αλλά όπως δεν γυρίζουμε όταν κάποιος μας φωνάζει με λάθος όνομα, έτσι και τώρα δεν πρόκειται να δώσουμε περισσότερη σημασία». [Jaune – Le journal pour gagner]

Το ίδιο ισχύει και για τις αυταπάτες περί δημοκρατίας (άμεσης ή συμμετοχικής), δημοψηφισμάτων, προέδρου, εκλογών κ.λπ. Η κριτική είναι πάντα ισχυρότερη:

«(..) μια άλλη πρωτοβουλία, που υποστηρίχθηκε από πολλές πολιτικές οργανώσεις από την άκρα αριστερά

έως την άκρα δεξιά, δεν άργησε να μας δημιουργήσει προβλήματα: το RIC [δημοψήφισμα πρωτοβουλίας πολιτών] στο όνομα του λαού και της δημοκρατίας. (...) Είναι αστική προπαγάνδα το να πιστεύουμε ότι πριν από προλετάριοι είμαστε πολίτες, ότι η ζωή των ιδεών προηγείται των υλικών συνθηκών. Ωστόσο η Δημοκρατία [Republic] δεν γεμίζει το ψυγείο. Και το δημοψήφισμα σερφάρει σε αυτή την αυταπάτη. Πρέπει να ειπωθεί ότι, εκ πρώτης όψεως, η πρόταση ήταν ελκυστική. Μας είπαν ότι έτσι θα μπορούσαμε επιτέλους να ακουστούμε άμεσα, ότι θα μπορούσαμε να επανακτήσουμε την εξουσία επάνω στη ζωή μας. Θα αποφασίζαμε τα πάντα. Και μάλιστα χωρίς αγώνα, χωρίς να διακινδυνεύουμε τη ζωή μας στους κόμβους και στις διαδηλώσεις, απλώς ψηφίζοντας στους υπολογιστές μας, μέσα στο σαλόνι μας, φορώντας τις παντόφλες δίπλα στη θαλπωρή του τζακιού! Αλλά στον κόσμο των επιχειρήσεων όταν θέλεις να πουλήσεις ένα προϊόν, λες ψέματα: “Με το δημοψήφισμα μπορείς να καταφέρεις τα πάντα!” Αυτό είναι λάθος. Πώς είναι δυνατόν να ζητάς την άποψη των αστών

για το εάν συμφωνούν να αυξηθούν οι μισθοί μας»; [Jaune – Le journal pour gagner]

«Αυτή η δημοκρατική ρύθμιση δεν θα έλυνε τίποτα, ακόμα και αν υιοθετούνταν από το κράτος. Θα διεύρυνε απλώς το εκλογικό παιχνίδι διατηρώντας ταυτόχρονα τη σχέση μεταξύ των κοινωνικών τάξεων –τόσο τις συνθήκες τους όσο και τα συμφέροντά τους– ενισχύοντας επιπλέον τον νομικό ρεφορμισμό, αυτό τον φτωχό συγγενή του ήδη απατηλού οικονομικού ρεφορμισμού. Θα ισοδυναμούσε με αποδοχή μιας ακόμα πιο άμεσης καθημερινής υποδούλωσης». [Κάλεσμα των «Κίτρινων Γιλέκων» από τα ανατολικά του Παρισιού]

Το ίδιο ισχύει και για το σύνθημα «Μακρόν, παραιτήσου»:

«Για να αντιπαρατεθούμε στο δημοψήφισμα, κάποιοι από εμάς είπαν: δεν χρειαζόμαστε το δημοψήφισμα για να νικήσουμε, θέλουμε απλώς να παραιτηθεί ο Μακρόν. Αυτό το αίτημα βασίζεται στην καλή ιδέα να τονίσουμε τη δική μας δράση, να εστιάσουμε ξανά τη συζήτηση στη δική μας συλλογική δύναμη. Πράγματι, οι δρόμοι είναι αυτοί που θα καταφέρουν να διώξουν τον Μακρόν, όχι οι κάλπες. Μόλις όμως ειπωθεί αυτό, όλοι θέτουν το εξής ερώτημα: ποιος θα τον αντικαταστήσει; Εκεί ακριβώς βρίσκεται το πρόβλημα. Ο Μακρόν, όσο αλαζόνας και αν είναι, δεν είναι αναντικατάστατος και ο διάδοχός του θα κάνει ακριβώς τα ίδια για να υπερασπιστεί το κέρδος. Το μωρό πρέπει να πεταχτεί μαζί με τα βρωμόνερα. Οι θεσμοί που

υπάρχουν βρίσκονται εδώ για να υπερασπιστούν τη λογική του χρήματος και της εκμετάλλευσης». [Jaune – Le journal pour gagner]

Ενάντια στα συνδικάτα και έξω από αυτά

Όπως είπαμε και παραπάνω, το κίνημα των «κίτρινων γιλέκων» αναπτύχθηκε απορρίπτοντας τις παραδοσιακές αστικές δομές, όπως τα πολιτικά κόμματα και τα συνδικάτα. Από τις αρχές Δεκεμβρίου, τα συνδικάτα (ανεξάρτητα από την τάση που ανήκουν) πειθάρχησαν, ως συνήθως, απέναντι στην κυβέρνηση, αναζητώντας τρόπους εξουδετέρωσης ενός κοινωνικού κινήματος το οποίο μπορεί να εξαπλωθεί και σε άλλα τμήματα του προλεταριάτου: επιστρατεύεται η καταγγελία της διαταξικότητας σε μια απεγνωσμένη προσπάθεια των συνδικάτων να αποθαρρύνουν τα μέλη τους να συμμετέχουν στα «κίτρινα γιλέκα».

Σήμερα, γινόμαστε μάρτυρες διαφόρων προσπαθειών «σύγκλισης των αγώνων» και, για μία ακόμα φορά, το κίνημα είναι διχασμένο και διστακτικό: ορισμένα «κίτρινα γιλέκα» καλούν σε άμεση συνεργασία με τις κεντρικές δομές των συνδικάτων. Άλλοι, αντίθετα, αρνούνται αυτή τη συνεργασία αλλά καλούν τους προλετάριους μέσα στις επιχειρήσεις να ξεκινήσουν κι εκεί τον αγώνα, κάτι που είναι πολύ σωστό. Έγιναν καλέσματα για την επέκταση της «πανγαλλικής ημέρας δράσης (αδράνειας)» της 5^{ης} Φεβρουαρίου (η οποία καλέστηκε από τα συνδικάτα και κυρίως από τη CGT) και τη μετατροπή της σε «γενική απεργία διαρκείας». Σε κάθε περίπτωση, θέλουμε να προειδοποιήσουμε τους συντρόφους από τα «κίτρινα γιλέκα» σχετικά με την ίδια τη φύση των συνδικάτων και του συνδικαλισμού.

«Θέλουμε φράγκα μέχρι να έρθει ο κομμουνισμός»

Ο ρόλος των συνδικάτων αποκαλύπτεται πάντοτε δημόσια σε στιγμές αγώνα από την προθυμία τους να σβήσουν την κοινωνική φωτιά. Τα συνδικάτα, ο ρόλος των οποίων κατά κανόνα είναι ακριβώς το να προλάβουν μια έκρηξη τέτοιου είδους, να λειτουργήσουν ως μηχανισμός απορρόφησης κραδασμών και, αν καταστεί αναγκαίο, να καπελώσουν κάθε αυτόνομη έκφραση της τάξης μας, επιχειρούν να επιβραδύνουν τον αγώνα προσποιούμενα ότι μπορούν να οργανώσουν κάτι που βρίσκεται πέρα από τα ίδια. Το γεγονός ότι το κίνημα των «κίτρινων γιλέκων» πραγματοποιείται έξω από τα συνδικάτα αποτελεί μια ακόμα απόδειξη ότι αυτά δεν αντιμετωπίζονται πια θετικά, μετά από δεκαετίες υπονόμευσης των αγώνων μας.

Ωστόσο, μια πιο διακριτική μορφή ελέγχου, την οποία θα μπορούσαμε γενικά να αποκαλέσουμε «εργατικό κοινοβουλευτισμό», αναπτύσσεται για την ανάκτηση του ελέγχου των ανατρεπτικών αγώνων μας, η οποία απαντάται σε όλους τους σημερινούς αγώνες. Ακόμα κι όταν οι αγώνες ξεσπάνε στη βάση μιας τυπικής ρήξης με τα συνδικάτα, ακόμα κι αν οι προλετάριοι έχουν αρχίσει μέχρι ένα σημείο να χρησιμοποιούν βία, αυτή η ρήξη δεν ολοκληρώνεται ποτέ και δεν ωθείται προς τις απώτερες συνέπειές της. Με άλλα λόγια, δεν αρκεί η

οργάνωση του αγώνα έξω από τα συνδικάτα: ο αγώνας πρέπει να οργανωθεί εναντίων των συνδικάτων. Αυτό σημαίνει ότι θα πρέπει να έρθουμε σε ριζική ρήξη όχι μόνο με τις οργανώσεις αλλά κυρίως με την πρακτική: τον συνδικαλισμό, που δεν είναι τίποτα άλλο παρά η διαπραγμάτευση της πώλησης της εργασιακής μας δύναμης με τους εκμεταλλευτές μας...

Από τις «λαϊκές συνελεύσεις» στη «συνελευσιακή» ιδεολογία

Πολλές ιδεαλιστικές και ιδεολογικές σχέτες της άκρας αριστεράς καταγγέλλουν το κίνημα των «κίτρινων γιλέκων» από την πρώτη στιγμή που ξέσπασε γιατί δεν οργανώθηκε μέσω «γενικών συνελεύσεων», οι οποίες θεωρούνται το Άγιο Δισκοπότηρο των αγώνων. Από τότε έχει γίνει γνωστή η δημιουργία συνελεύσεων στο Commercy, στο Saint-Nazaire, στο Montreuil κ.ά, για να μην αναφέρουμε τις «άτυπες» συνελεύσεις που οργανώνονται στους κατειλημμένους κόμβους και τα διάφορα μπλόκα.

Από τη μια μεριά, το προλεταριάτο ιστορικά έχει οργανώσει τον αγώνα του μέσω συνελεύσεων, συντονιστικών, συμβουλίων, σοβιέτ, κομμούνων, επιτροπών κ.λπ. Δεν μπορούμε παρά να υποδεχτούμε θετικά το γεγονός ότι οι προλετάριοι ανακτούν τον έλεγχο του αγώνα τους, ότι συναντιούνται και συζητούν μεταξύ τους, ότι οργανώνονται, ότι κάνουν σχέδια για το μέλλον, ότι επανοικειοποιούνται χίλιες και μία πλευρές της ζωής, ότι αναπτύσσουν συντροφικές σχέσεις και διασκεδάζουν συλλογικά, ότι συμμετέχουν στην «απελευθέρωση της επικοινωνίας»,... από την άλλη μεριά, θέλουμε να σημειώσουμε ότι καμία δομή, όποια κι αν είναι αυτή, δεν αποτελεί ποτέ εγγύηση για την ανάπτυξη και το περιεχόμενο των αγώνων μας.

Αντιθέτως, η πρακτική της δημοκρατικής και της συνλευσιακής ιδεολογίας, της φετιχοποίησης της μαζικότητας στις δομές του αγώνα εμποδίζουν συχνά την επέκταση και τη ριζοσπαστικοποίησή του. Ακόμα κι αν οι προλετάριοι απορρίπτουν τα συνδικάτα, κινδυνεύουν να αναπαράγουν την ίδια συνδικαλιστική και ρεφορμιστική πρακτική εντός των «συνελεύσεων» τους. Η ανάδυση της «άμεσης δημοκρατίας των κόμβων», των μεγάλων «γενικών συνελεύσεων» που είναι ανοιχτές σε όλους, συχνά αποτελεί συνδικαλισμό χωρίς συνδικάτο. Οι «συνελεύσεις» και η «μαγεία» των εκπροσώπων τους που «εκλέγονται και ανακαλούνται ανά πάσα στιγμή» δεν προσέφερε ποτέ καμία σίγουρη εγγύηση. Ιστορικά, η μόνη εγγύηση είναι η κοινωνική πρακτική μας. Κυρίαρχο είναι πάντα το περιεχόμενο και ποτέ η μορφή...

Επιπλέον, η κυριαρχία της δημοκρατικής ιδεολογίας εντός αυτών των «συνελεύσεων» σημαίνει ότι όλοι μπορούν να εκφραστούν «ελεύθερα», απεργοί και απεργοσπάστες, ριζοσπάστες και μετριοπαθείς: αντί για την «απελευθέρωση της επικοινωνίας» (και είναι σαφές εδώ ότι δεν διεκδικούμε την «ελευθερία του λόγου» που εγκωμιάζει ο εχθρός μας η δημοκρατία για να μας κάνει να μιλήσουμε ώστε να μας φιμώσει), συχνά απελευθερώνουν το μπλαμπλάδιασμα σε βάρος της άμεσης δράσης. Ποιο είναι το νόημα να ψηφίζουμε υπέρ εξαιρετικά «ριζοσπαστικών» βαρύγδουπων αποφάσεων όταν το προλεταριάτο δεν ξεφεύγει από τη δύναμη της αδράνειας που εμποδίζει την επέκταση και την ανάπτυξη του αγώνα;!

Και παραπέρα;

Προσπαθήσαμε να δείξουμε ότι το κίνημα των «κίτρινων γιλέκων» είναι αντιφατικό,

όπως και κάθε προλεταριακό κίνημα στο παρελθόν. Προς το παρόν εκφράζονται τόσο η ιδεολογία της αστικής κοινωνίας με τη μορφή της ψευδούς συνείδησης της τάξης μας όσο και τα προλεταριακά συμφέροντα, ο τελικός στόχος της καταστροφής του καπιταλισμού. Και το προλεταριακό περιεχόμενο αντιμετωπίζει δύο κινδύνους – την αντίδραση και τον ρεφορμισμό.

Αλλά η ψευδής συνείδηση μπορεί και πρέπει να ξεπεραστεί μόνο μέσα και μέσω του αγώνα, μέσα από την εμπειρία της γέννησης και της αναγέννησης της τάξης μας εντός κάθε νέας ανοιχτής ταξικής σύγκρουσης. Το καθήκον των κομμουνιστών δεν είναι να φτύνουν ένα κίνημα επειδή δεν είναι αρκετά καθαρό, επειδή δεν αναφέρεται στις σωστές πηγές ή επειδή στερείται της μίας ή της άλλης ιδιότητας που θεωρούμε σημαντική.

«Και απευθύνουμε το ερώτημα σε όσους ακόμα συλλογίζονται πάνω σε αυτή την επιθυμία: πώς φανταζόμαστε ότι θα ξεσπάσει η επανάσταση; Πιστεύουμε πραγματικά ότι θα είναι αποτέλεσμα της σύγκλισης των κοινωνικών κινημάτων, που το καθένα θα έχει τα δίκαια αιτήματά του και που θα κινείται μέσω ομόφωνων αποφάσεων γενικών συνελεύσεων στις οποίες η πιο ριζοσπαστική ιδέα θα επικρατήσει; Και επομένως βάσει ενός σεναρίου που θα πήγαινε κάπως έτσι: ένα κίνημα για έναν μεγάλο σκοπό γεννιέται, επικεφαλής του κινήματος είναι οι πιο φωτισμένοι αγωνιστές που το οδηγούν από μάχη σε μάχη κερδίζοντας κάθε φορά συναρπαστικές νίκες· οι τάξεις του πληθαίνουν, η φήμη του μεγαλώνει, το παράδειγμά του εξαπλώνεται με μεταδοτικό τρόπο, αναδύονται άλλα παρόμοια κινήμα-

τα, οι δυνάμεις τους συναντιούνται, αλληλοτροφοδοτούνται και πολλαπλασιάζονται, μέχρι να φτάσουμε στην τελική σύγκρουση κατά τη διάρκεια της οποίας το Κράτος σκοτώνεται μια και καλή... Τι ωραία ιστορία! Ποιος ήταν ο παραγωγός, το Netflix; Ποιο επεισόδιο βλέπουμε; Ας είμαστε σοβαροί...

Δεδομένου ότι μέσα στην ιστορία, το έναυσμα των ταραχών, των εξεγέρσεων και των επαναστάσεων δεν δόθηκε σχεδόν ούτε από κάτι βαθύ αλλά συνήθως από κάποια ασήμαντη αφορμή (π.χ. η μετακίνηση μιας συστοιχίας κανονιών πυροδότησε την Παρισινή Κομμούνα, μια διαμαρτυρία για το συσσίτιο στο στρατιωτικό ναυτικό πυροδότησε την επανάσταση των Σπαρτακιστών, η αυτοκτονία ενός μικροπωλητή έδωσε το έναυσμα στη λεγόμενη Αραβική Άνοιξη, το κόψιμο μερικών δέντρων οδήγησε στην εξέγερση του πάρκου Γκεζί στην Τουρκία), βρίσκουμε εξαιρετικά ντροπιαστικό το γεγονός ότι όσοι βρίσκονται μπροστά στο κίνημα των κίτρινων γιλέκων δεν κάνουν τίποτα άλλο από το να ψάχνουν να βρουν αν περιέχει ψήγματα του κομμουνιστικού προγράμματος, της αναρχικής σκέψης, της ριζοσπαστικής θεωρίας, της κριτικής ενάντια στον βιομηχανικό πολιτισμό, ή δεν ξέρουμε και εμείς τι άλλο... Στη συνέχεια, μετά την απογοήτευση για το γεγονός ότι δεν διέκριναν αρκετό ανατρεπτικό περιεχόμενο στον δρόμο, για το γεγονός ότι οι μάζες των διαδηλωτών δεν ήταν αρκετά μεγάλες, για το γεγονός ότι δεν βρήκαν αρκετούς ανθρώπους με προλεταριακή καταγωγή εντός του κινήματος, για το γεγονός ότι δεν υπήρχε ισοτιμία όσον

αφορά τη γυναικεία συμμετοχή, για το γεγονός ότι ο λόγος δεν κρίθηκε επαρκώς πολιτικά ορθός –και η λίστα θα μπορούσε να συνεχίζεται επ’ άπειρον– δεν απομένει τίποτε άλλο εκτός από αισθήματα φρίκης και ερωτήματα γύρω από το ποιος θα επωφεληθεί από όλη αυτή την κοινωνική αναταραχή.» [Finimondo, Di che colore è la tua Mesa?]

Το καθήκον των κομμουνιστών δεν είναι να επικροτούν το οτιδήποτε κάνει το κίνημα. Το καθήκον των κομμουνιστών είναι να κατανοούν το κίνημα στη βάση της ριζοσπαστικής δυναμικής του και να ενθαρρύνουν αυτή τη δυναμική να αναπτυχθεί ως επαναστατική πράξη, υπέρ του επαναστατικού προγράμματος του προλεταριάτου. Εμείς ως κομμουνιστές πρέπει να είμαστε δίπλα στον αγώνα της τάξης για την αποσαφήνιση αυτού του έργου ενάντια τόσο στην αντίδραση όσο και στη μεταρρύθμιση, να αποτελέσουμε τη σύνδεση του σημερινού αγώνα της τάξης με τους αγώνες του παρελθόντος μοιραζόμενοι την εμπειρία που έχουμε αποκομίσει από αυτούς ως τάξη, καθώς και τη σύνδεση του σημερινού αγώνα με τους αγώνες του μέλλοντος προκειμένου να αντλήσουμε διδάγματα από το σήμερα, εν ολίγοις να εκπροσωπήσουμε την ιστορική διάσταση του αγώνα της τάξης μας.

Έχουμε συνείδηση του γεγονότος ότι τα πράγματα δεν είναι εύκολα. Τα «κίτρινα γιλέκα» είναι ένα αντιφατικό κίνημα όπως όλα τα άλλα προλεταριακά κινήματα στην ιστορία. Και ίσως τίποτα δεν θα βγει προς το παρόν από αυτό, εκτός από μια ισχυρή εμπειρία αγώνα και ρήξεων που θα ενισχύσει την «ταξική μνήμη» μας. Αλλά είναι δύσκολο να κατανοήσουμε ένα κίνημα υπό το

λόγο: διότι δεν υπάρχει καμία τάξη των «κίτρινων γιλέκων» ούτε κάποιο ανάλογο κοινωνικό πρόγραμμα...

Εδώ και τώρα, παντού και πάντα, είναι το προλεταριάτο ενάντια στην αστική τάξη, δύο τάξεις με κάθετα αντίθετα προγράμματα...

Πράγματι, υπάρχουν μόνο δύο προγράμματα που μάχονται για το μέλλον της ανθρωπότητας: από τη μια μεριά, η ιστορική διαδικασία κατάργησης των καπιταλιστικών κοινωνικών σχέσεων και του Κράτους τους, που είναι η αιτία της αθλιότητας, του πολέμου, της εκμετάλλευσης, της καταπίεσης και της κυριαρχίας... Από την άλλη μεριά, οι δυνάμεις της συντήρησης αυτού του εφιάλτη...

Χειμώνας 2018/19

πρίσμα αυτού που θα γίνει όταν ηττηθεί (ειδικά όταν η ήττα είναι ακόμα πολύ μακριά).

Από την άλλη μεριά, ένα κομμάτι του κινήματος έχει ήδη έλθει σε ρήξη με την αστική κοινωνία, την ιδεολογία και τους θεσμούς της – συνδικάτα, αριστερά ή δεξιά κόμματα, εθνική αντιτρομοκρατική ενότητα κ.λπ. Και το προλεταριακό περιεχόμενο του αγώνα μπορεί να ανοίξει τον δρόμο προς ευρύτερους ταξικούς αγώνες.

Τέλος, και παρόλο που μπορεί να ακουστεί προκλητικό, δηλώνουμε ότι όλη η πάρλα των μέσων περί του κινήματος των «κίτρινων γιλέκων» δεν μπορεί να μας κάνει να ξεχάσουμε το ουσιώδες γεγονός ότι κανένα κίνημα των «κίτρινων γιλέκων» δεν υπάρχει, δεν υπήρξε ποτέ και δεν μπορεί να υπάρξει. Κι αυτό για έναν απλό, θεμελιώδη και αναπόφευκτο